

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: Info@xs.uz

2008 йил 26 ноябрь, № 230 (4640)

Чоршанба

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислон Каримов 25 ноябрь куни Оқсаройда Россия Федерациясининг мамлакатимиздаги Фавкулотда ва мухтор элчиси Фарит Мухаметшинни ваколат муддати тугаши муносабати билан қабул қилди

Мамлакатимиз раҳбари элчининг Ўзбекистондаги фаолиятига юқори баҳо бериб, келгуси ишларига муваффақият тилади.

Дарҳақиқат, Ф. Мухаметшин элчилиги даврида Ўзбекистон — Россия муносабатлари янги, юқори босқичга кўтарилди. 2005 йили мамлакатларимиз ўртасида Иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартнома имзоланганида ҳамкорликка ана шундай юксак баҳо берилган эди. Бу ҳужжат икки томонлама алоқалар баробарида халқаро майдондаги ҳамжиҳатлини ҳам мустаҳкамлашда муҳим ҳуқуқий асос вазифасини ўтамоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистон ва Россия барча соҳаларда ўзаро муносабатларни изчил ривожлантирмоқда. Икки мамлакат ўртасида олий даражадаги мулоқотлар мунтазамлик касб этган. Ҳукумат, парламент, вазирлик ва идоралар делегацияларининг ўзаро ташрифлари, бизнес вакиллари уюштурувчи ва анжуманлари мунтазам равишда бўлиб келиб бормоқда.

Мутахассисларнинг фикрича, сўнгги беш йилда ўзаро товар айирбошлаш ҳажми ўн баробар юксалган, жорий йил охирида 4 миллиард АҚШ долларида ошishi кутилмоқда. Юртимизда россиялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда етти юздан зиёд қўшма корхона тузилган, Россиянинг 145 компанияси ўз ваколатхонасини очган.

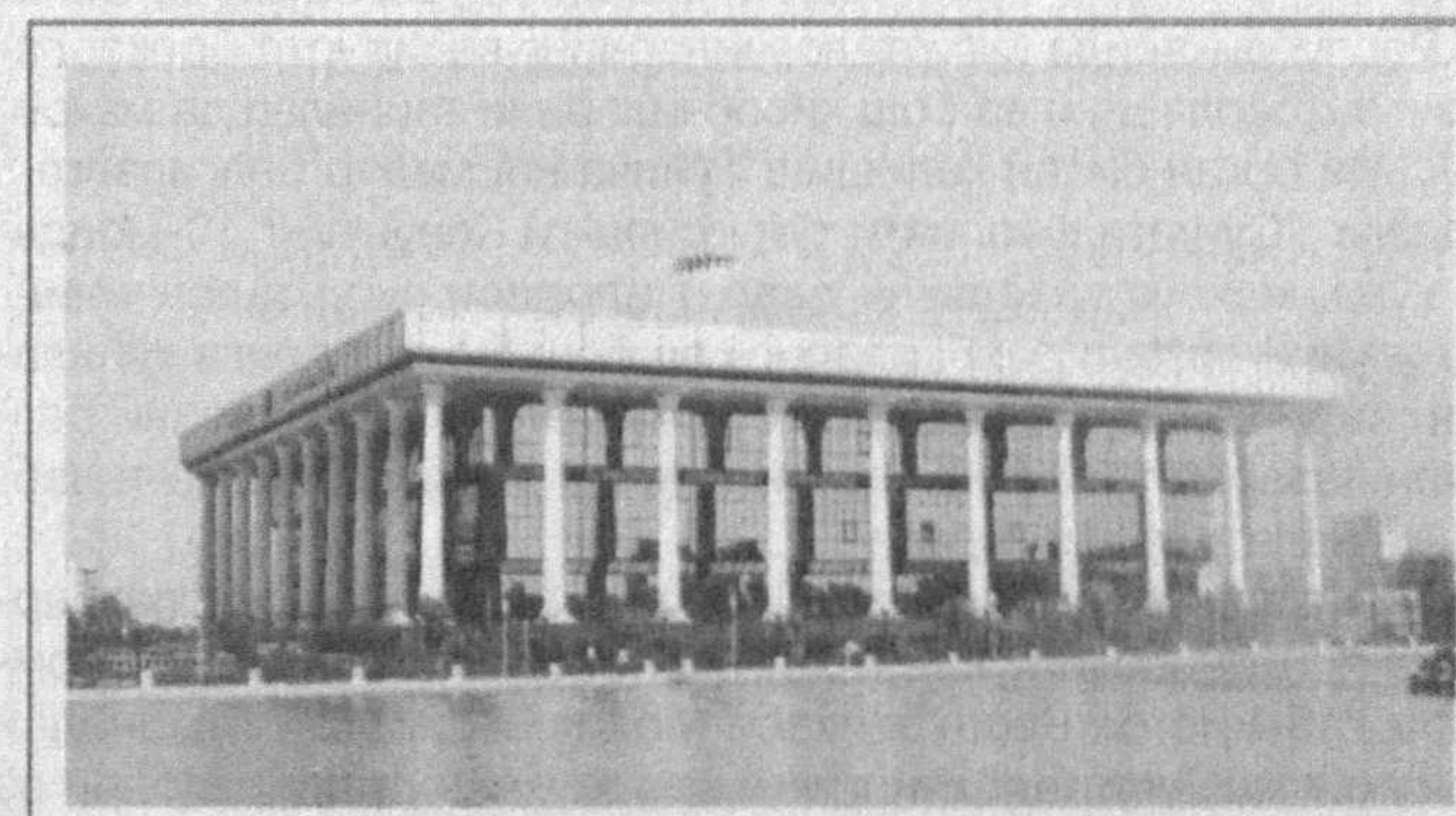
Сармоявий соҳадаги ҳамкорлик ҳам жадал ривожланмоқда. 2007 йилнинг ноябрида «Лукойл» компанияси билан биргаликда Бухоро вилояти ҳудуддаги «Хауза» газ қони ишга туширилгани таъкидлаш жоиз. «Қандим» қонини ўзлаштиришни йўлга қўйиш борасида ҳамкорликда иш олиб боришмоқда.

Мамлакатларимиз ахборот-коммуникация технологиялари, авиасозлик, қўшни тижорат элчи каби ўта мураккаб соҳаларда ҳам фаол ҳамкорлик қилиб келмоқда.

Гуманитар ҳамкорлик борасида олий таълим муассасаларининг алоқалари ривожланиб бораётганини, Ўзбекистонда нуфузли Россия олий ўқув юр்தларининг филиаллари очилганини, маданият ва санъат намоёндаларининг фестиваллари, кўргазма ва гастролларини ташкил этиш аънава шаклини олганини қайд этиш ўринлидир.

Ф. Мухаметшин Ўзбекистондаги фаолияти давомида яхши мактаб ўтаганини, мамлакатимизда кечган йилларини унутмаслигини, бу вақт давомида юртимизда Президент Ислон Каримов раҳбарлигида мисли-сиз ўзгаришлар рўй берганига гувоҳ бўлганини алоҳида таъкидлади. Ислон Каримовнинг Ўзбекистон — Россия муносабатлари ривожига улкан ҳисса қўшганини қайд этиб, самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдирди.

(ЎзА).
Сервар ҲУМОНОВ
олган сурат.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

25 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлиси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Д. Тошмухамедова олиб борди. Депутатлар Қонунчилик палатасининг Кенгаши томонидан тақлиф этилган кун тартибини тасдиқладилар.

Депутатлар Ўзбекистон Республикаси молия вазири ўринбосари М. Мирзаевнинг Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2008 йил тўққиз ойидаги ижроси ҳақидаги ҳисоботини тингладилар. Бюджет ва иқтисодий ишлар бўлими раиси А. Аҳадов ўшбу маъруза билан сўзга чиқди.

Мамлакат асосий молиявий ҳужжатининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни қўриб чиқиш чоғида барча сиёсий партиялар фракцияларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Депутатлар ҳисобот даврида мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш давом эттирилганини, бюджет-солиқ сиёсати ҳужжатининг ижросида муваффақиятли ҳал этишга қўмақлашганлигини таъкидладилар.

Қонунчилик палатаси Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2008 йил тўққиз ойидаги ижроси ҳақидаги ҳисоботни тингладилар. Бюджет ва иқтисодий ишлар бўлими раиси А. Аҳадов ўшбу маъруза билан сўзга чиқди.

Мамлакат асосий молиявий ҳужжатининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни қўриб чиқиш чоғида барча сиёсий партиялар фракцияларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Депутатлар ҳисобот даврида мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш давом эттирилганини, бюджет-солиқ сиёсати ҳужжатининг ижросида муваффақиятли ҳал этишга қўмақлашганлигини таъкидладилар.

Қонунчилик палатаси Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2008 йил тўққиз ойидаги ижроси ҳақидаги ҳисоботни тингладилар. Бюджет ва иқтисодий ишлар бўлими раиси А. Аҳадов ўшбу маъруза билан сўзга чиқди.

Мамлакат асосий молиявий ҳужжатининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни қўриб чиқиш чоғида барча сиёсий партиялар фракцияларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Депутатлар ҳисобот даврида мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш давом эттирилганини, бюджет-солиқ сиёсати ҳужжатининг ижросида муваффақиятли ҳал этишга қўмақлашганлигини таъкидладилар.

Қонунчилик палатаси Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2008 йил тўққиз ойидаги ижроси ҳақидаги ҳисоботни тингладилар. Бюджет ва иқтисодий ишлар бўлими раиси А. Аҳадов ўшбу маъруза билан сўзга чиқди.

Мамлакат асосий молиявий ҳужжатининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни қўриб чиқиш чоғида барча сиёсий партиялар фракцияларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Депутатлар ҳисобот даврида мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш давом эттирилганини, бюджет-солиқ сиёсати ҳужжатининг ижросида муваффақиятли ҳал этишга қўмақлашганлигини таъкидладилар.

Қонунчилик палатаси Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2008 йил тўққиз ойидаги ижроси ҳақидаги ҳисоботни тингладилар. Бюджет ва иқтисодий ишлар бўлими раиси А. Аҳадов ўшбу маъруза билан сўзга чиқди.

Мамлакат асосий молиявий ҳужжатининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни қўриб чиқиш чоғида барча сиёсий партиялар фракцияларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Депутатлар ҳисобот даврида мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш давом эттирилганини, бюджет-солиқ сиёсати ҳужжатининг ижросида муваффақиятли ҳал этишга қўмақлашганлигини таъкидладилар.

Қонунчилик палатаси Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2008 йил тўққиз ойидаги ижроси ҳақидаги ҳисоботни тингладилар. Бюджет ва иқтисодий ишлар бўлими раиси А. Аҳадов ўшбу маъруза билан сўзга чиқди.

Олий Мажлис Сенатининг ўн олтинчи ялпи мажлиси олдидан

Бугун мамлакатимизда суғурта хизматининг аҳамияти тобора ошмоқда. Чунки, фуқароларнинг бевосита манфаатларига хизмат қиладиган янги суғурта турлари турмушимизга жорий этилаётган ва аҳоли орасида янада оммалашаётган. Бахтсиз ҳодисалар ва касб касалликлари, транспорт воситаларини мажбурий суғурталаш тизими йўлга қўйилди. Қолаверса, давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан аҳолига суғурта хизматларини кўрсатиш соҳаси тубдан ислоҳ этилмоқда. Парламент юқори палатасининг ўн олтинчи ялпи мажлиси кун тартибига киритилган «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни борасида ҳам шундай фикрни айтиш мумкин. Мажбурийлиги ушбу ҳужжат ҳусусида Олий Мажлис Сенати аъзоси Парда МАДИЕВ билан суҳбатлашди.

СУГУРТА ФАОЛИЯТИ ТАКОМИЛЛАШУВИ — ДАВР ТАЛАБИ

— Парда Чориевич, амалдаги «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритишга қандай зарурат туғилди?

— Хабарингиз бўлса, жорий йил 21 майда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Суғурта бозорини янада ислоҳ қилиш ва ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори қабул қилинган эди. Айнан мана шу қарорнинг ижросини рўйбога чиқариш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси томонидан мазкур қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди.

Қарорнинг 3-бандига қўра, суғурталовчилар қимматли қўралар бозорига инвестицияни воситачи сифатида профессионал фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқига эга. Бунда суғурталовчиларнинг кўрсатилган фаолият турини амалга ошириш учун лицензия олиши талаб қилинмайди. Мана шундай имконият берилиши муносабати билан «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Қонуннинг 61-моддаси биринчи қисми мана шу ҳуқуқни эътироф этадиган норма билан тўлдирилмоқда.

Айтиш жоизки, бундай ҳуқуқ Буюк Британия, Франция, Япония, Чехия, Хиндистон, Қозғистон ва Беларусь Республикаси қонунчилигида ҳам суғурталовчиларга берилган.

— Қонунда, шунингдек, махсус ваколатли давлат органи суғурталовчиларнинг раҳбарига қўйилган талабларни белгилашга нозир бўлишга ҳақдор қилинган. Айтиш-чи, бу нимани аниқлатади?

— Гарчи миллий қонунчиликда махсус ваколатли давлат органининг ваколатлари белгилаб қўйилган эса-да, чет эл қонунчилиги тизими, шу билан бирга, Халқаро суғурта назорати органи асосида суғурта фаолияти тўғрисидаги қонунчилик меъёрлари бузилганда махсус ваколатли давлат органига улгарга нисбатан жарима қўллаш ваколати берилган.

(Давоми 2-бетда).

ИТАЛИЯЛИК САЙЁҲЛАРНИНГ ЎЗБЕКISTОНГА ҚИЗИҚИШИ ОРТМОҚДА

Италиянинг Пестум шаҳрида XI Халқаро сайёҳлик ярмаркаси бўлиб ўтди

ЮНЕСКО шафелигида Жаҳон сайёҳлик ташкилоти ва Италия ҳукумати томонидан ташкил этилган анжуманда дунёнинг 37 мамлакатидан 200 дан зиёд сайёҳлик агентликлари ва компаниялари қатнашди. Тўрт кун давом этган ярмаркага 40 мингдан зиёд киши ташриф буюрди.

Мамлакатимизнинг Италиядаги элчихонаси иштирокида мазкур нуфузли халқаро ярмаркада Ўзбекистоннинг сайёҳлик салоҳияти акс эттирилган павильон ташкил этилди. Унда кўп сонли меҳмонлар, жумладан, археология соҳасида фаолият юритувчи италиялик ва хорижий экспертлар, сайёҳлик агентликлари вакиллари ҳамда Италия олий ўқув юр்தлари ўқитувчи ва талабалари иштирок этиб, «Тошкент — Ватан юраги, Ўзбекистон тимсоли», «Ўзбекистон Республикасининг сайёҳлик салоҳияти» мавзуларидаги тақдиротларга қатнашди.

Иштирокчиларга «Тошкент Ислон тамаддунининг гавҳари», «Ўзбекистонга тақлиф этамиз» каби ҳужжатли фильмлар намойиш этилди, «Ўзбектуризм» миллий компанияси томонидан тайёрланган Ўзбекистоннинг маданий-тарихий ва сайёҳлик салоҳияти ҳақидаги қизиқарли маълумотлар тўплами тарқатилди.

ЮНЕСКО ишлари бўйича Италия миллий комиссияси раиси Ф. Карузо Ўзбекистон тарихий-маданий қадриятларини тиклаш ва ривожлантириш, қадимий ёдгорликларни реставрация қилиш давлат сиёсати сифатида, дея таъкидлади.

— Шу маънода, Самарқанд, Бухоро, Хива, Тошкент ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларидаги бебаҳо тарихий меъморий обидаларни асраб-авайлаш ҳамда қайта тиклаш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар таҳсинга сазовордир, — дейди дунёга машҳур қўшиқчининг фамилиядоши Ф. Карузо.

Гроссето провинциясининг сайёҳлик масалалари бўйича раҳбари Ч. Такони хонимнинг таъкидлашича, ноёб осориатика-

лар ҳамда сайёҳлик инфратузилмасининг доимий равишда ривожланиб бориши Ўзбекистонга саёҳат қилиш истагида бўлган италиялик сайёҳлар сонининг ўсиб боришига хизмат қилмоқда.

Тақдим этилган маълумотлар ҳамда намойиш этилган фильмлар иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди. Жумладан, Ўзбекистоннинг тарихи ва бугунги ривожланиши, юртимизнинг маданий-тарихий ёдгорликлари, хорижий сайёҳлар учун яратилган шарт-шароитлар улгарга жуда маъқул бўлди. Ўзбек халқ амалий санъати усталарининг асарлари ҳам юртимиз павильонига ташриф буюрган меҳмонларнинг эътиборини тортиди.

Болгария, Греция, Миср, Исроил, Хиндистон, Туркия ва Италиянинг йирик сайёҳлик компаниялари Ўзбекистонлик махсуслар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш ва мамлакатимизда ташкил этиладиган сайёҳлик ярмаркаларида иштирок этишдан манфаатдор эканлигини маълум қилди.

«Жаҳон» АА.
Р.ИМ.

8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунин

ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲУҚУҚЛАРИ ДОИМИЙ ҲИМОЯДА

Мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси томонидан ташкил этилган «Хотин-қизлар ҳуқуқлари — давлат ҳимоясида» мавзусидаги давра суҳбатда шу ҳақда сўз борди. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кунининг 60 йиллиги ҳамда Президентимиз Ислон Каримовнинг 2008 йил 1 май кунини имзолаган «Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси қабул қилинганлигининг 60 йиллиги ҳамда Президентимиз Ислон Каримовнинг 2008 йил 1 май кунини имзолаган «Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси қабул қилинганлигининг 60 йиллиги» ҳақидаги қарори эътиборини қўриб ўтиш мақсадида мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Илтимой бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисидаги Фармонда белгиланган вазифалар ижросига бағишланган ўшбу тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 60 йиллиги ҳақидаги қарори эътиборини қўриб ўтиш мақсадида мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Илтимой бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисидаги Фармонда белгиланган вазифалар ижросига бағишланган ўшбу тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 60 йиллиги ҳақидаги қарори эътиборини қўриб ўтиш мақсадида мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Илтимой бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисидаги Фармонда белгиланган вазифалар ижросига бағишланган ўшбу тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 60 йиллиги ҳақидаги қарори эътиборини қўриб ўтиш мақсадида мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Илтимой бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисидаги Фармонда белгиланган вазифалар ижросига бағишланган ўшбу тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 60 йиллиги ҳақидаги қарори эътиборини қўриб ўтиш мақсадида мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

КОЛЛЕЖЛАР СОНИ ОРТМОҚДА

2008 йилнинг тўққиз ойи мобайнида мамлакатимизда 149 та касб-хунар коллежининг мухташам бинолари қурилиб, фойдаланишга таъширилди.

Илтимой бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисидаги Фармонда белгиланган вазифалар ижросига бағишланган ўшбу тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 60 йиллиги ҳақидаги қарори эътиборини қўриб ўтиш мақсадида мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Илтимой бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисидаги Фармонда белгиланган вазифалар ижросига бағишланган ўшбу тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 60 йиллиги ҳақидаги қарори эътиборини қўриб ўтиш мақсадида мамлакатимизда хотин-қизларнинг маъқулини янада юксалтириш, давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокни таъминлаш, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш масалалари давлатимиз раҳбари юртайбган сиёсатининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Олий Мажлис Сенатининг ўн олтинчи ялпи мажлиси олтидан СУҒУРТА ФАОЛИЯТИ ТАКОМИЛЛАШУВИ — ДАВР ТАЛАБИ

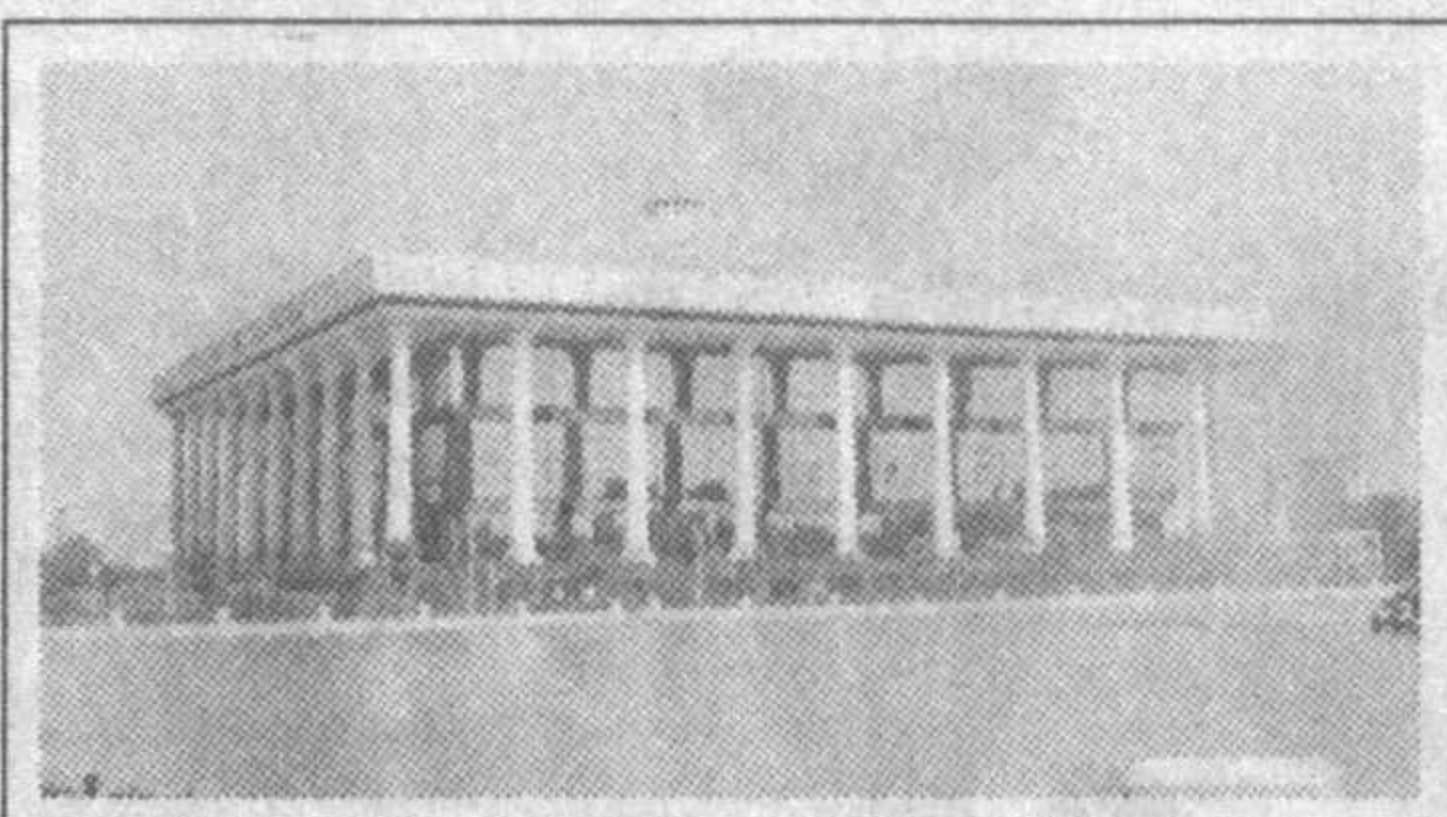
(Давоми. Боши 1-бетда). Бундан ташқари, Франция, Чехия, Руминия, Қозоғистон ва Беларусь Республикасида суғурталовчиларнинг ва бош ҳисобчиларини тайинлашда махсус ваколатли орган билан келишиш бўйича нормалар белгиланган. Амалдаги "Суғурта фаолияти тўғрисида"ги Қонуннинг 10-моддасига кўра, махсус ваколатли давлат идораси суғурталовчининг ижро этувчи органи раҳбарлиги ва бош бухгалтерига қўйилган, ижро этилиши мажбурий бўлган малака талабларини белгилаши назарда тутилган. Янги Қонун эса мазкур малака талабларини янада аниқлаштирди.

Эндиликда суғурталовчилар, суғурта брокерларининг раҳбарлари ва бош ҳисобчилари лавозимларига тавсия этилаётган номзодлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган Суғурталовчининг ижро этувчи органи раҳбари ва бош бухгалтерига қўйилган малака талаблари тўғрисидаги Низомда кўзда тутилган талабларга мос келган тақдирда тайинланади ёки сайланади.

Яна шунинг алоҳида қайд этиш керакки, суғурта фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатлари, шу жумладан, мавжуд иқтисодий нормативлар суғурталовчи томонидан бузилса, махсус ваколатли давлат органи тегишли чораларни кўради. Чунинчи, суғурталовчининг устав фонди энг кам миқдорининг 0,1 фоизига ҳажмида жарима солади. Бу сенаторлар эътиборига ҳавола этилаётган Қонунда ўз аксини топган.

Амалдаги Қонунга биноан, суғурталовчилар устав фондининг энг кам миқдори Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади. Янги Қонунга кўра, ушбу миқдор қонун ҳужжатлари билан белгиланиши кўзда тутилмоқда. Хулоса қилиб айтганда, "Суғурта фаолияти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни мажбурийликда суғурта фаолиятини янада такомиллаштиришга, истеъмолчилар ҳуқуқларини самарали ҳимоялашга хизмат қилади.

К. ХИДИРОВ суҳбатлашди.

Кеча Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасида бир қатор вазирлик ва идоралар раҳбарлари иштирокида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2008 йил 9 ойидаги ижросига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

ИЖТИМОЙ СОҲАЛАР УСТУВОРЛИГИ

Парламентдаги мухбиримиз хабар қилади.

Унда мамлакатимизда фан, таълим, маданият ва спорт соҳаларида амалга оширилаётган чукур ва изчил ислохотлар, эришилаётган ютуқлар Президентимиз раҳбарлигида юритилаётган оқилона сиёсатнинг махсули эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Йиғилиш чоғида ёшларнинг таълим-тарбияси давлатимизнинг доимий эътиборида эканлиги, 2008 йил учун тасдиқланган Давлат бюджетининг

30,7 фоизи халқ таълими соҳасига йўналтирилгани ва бу кўрсаткич ижтимоий соҳага йўналтирилган жами маблағнинг катта қисмини ташкил этиши иштирокчиларнинг диққат-эътиборида бўлди. Айни вақтда мамлакат бўйича жами 1877 та мактабни қуриш, капитал ва жорий таъмирлаш режалаштирилган бўлиб, ҳозирги пайтда бу ишларнинг ақсарияти бажариб бўлингани айтилди.

Халқро анжуман:

БИОЛОГИК УСУЛ АФЗАЛЛИКЛАРИ

Шу кунги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг Аграр, сув ҳўжалиги масалалари ва экология қўмиталари Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги ҳамда Тошкент давлат аграр университети билан ҳамкорликда ташкил этган "Қишлоқ ҳўжалигида ўсимликларни зарарли организмлардан ҳимоя қилишнинг биологик усулларини қўллаш истиқболлари" мавзусидаги уч кунлик халқро илмий-амалий конференция иш бошлади.

Анжуманнинг асосий мақсади экология хавфсизлигини таъминлаш, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини зараркунандалардан асрашда биологик усулнинг қўллашнинг аҳамиятини кўрсатиб бериш, шу соҳадаги янги лойиҳа-

лар, илмий тадқиқотлар натижаларини олимлар эътиборига ҳавола этишдан иборатдир.

Тадбирда қишлоқ ҳўжалиги ўсимликларини зарарли организмлардан ҳимоя қилишда биологик усуллар-

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури доирасида академик лицейлар ва касб-хўна қоллежлари учун замонавий ўқув-лабораториялари, ишлаб чиқариш ва компьютер усуналарини харид қилишга 8,2 миллиард сўм, кутубхона фондларини керакли дарслик ва адабиётлар билан тўлдиришга 1,9 миллиард сўм сарфлангани ҳақидаги маълумотлар ҳам йиғилиш иштирокчилари эътиборига ҳавола қилинди.

Шунингдек, фанни ривожлантиришга 20,5 миллиард сўм, жумладан, илмий тадқиқот лойиҳаларини амалга ошириш учун 17,5 миллиард сўм, илмий тадқиқот ишлари оlib боровчи аспирант ва докторантларнинг стипендиялари ҳамда уларнинг илмий раҳбарлари учун жами 1 миллиард сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилганлиги таъкидланди.

Тадбир иштирокчилари бюджет маблағларини сарфлаш чоғида йўл қўйилган камчиликлар, уларни бартараф этиш масалаларига ҳам ўтхалиди.

Муҳокама қилинган масалалар бўйича тегишли қарор қабул қилинди.

дунёда бу борада катта тажриба тўпланган бўлиб, уни юртимиз қишлоқ ҳўжалигига жорий этиш яхши натижаларни бериши, шубҳасиз.

Халқро конференция иштирокчилари, шу жумладан, ёш тадқиқотчилар учун кун давомида соҳада тўпланган халқро тажриба билан танишиш, ўз лойиҳаларини етакчи мутахассислар назоратида ўтказиб олиш имкониятига эга бўлишди.

З. ХУДОЙШУКУРОВ.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, сиёсий партиялар вакиллари, бир қатор вазирлик ва идоралар, жамоат ташкилотлари раҳбарлари, хотин-қизлар қўмиталари фаоллари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар иштирок этди.

ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲУҚУҚЛАРИ ДОИМИЙ ҲИМОЯДА

Мамлакатимизда хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини таъминлаш борасида изчиллик билан амалга оширилаётган эзгу ишларнинг ҳуқуқий асоси Бош қомусимизда ўзининг ёрқин ифодасини топгандир. Инсоннинг, жумладан, хотин-қизларнинг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқ ва эркинликларининг ишончли ҳимоя қилинишини таъминлаётган миллий қонунчилигимиз меъёрлари эса Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясининг қоидаларига ҳамроҳ экани билан аҳамиятга эришди.

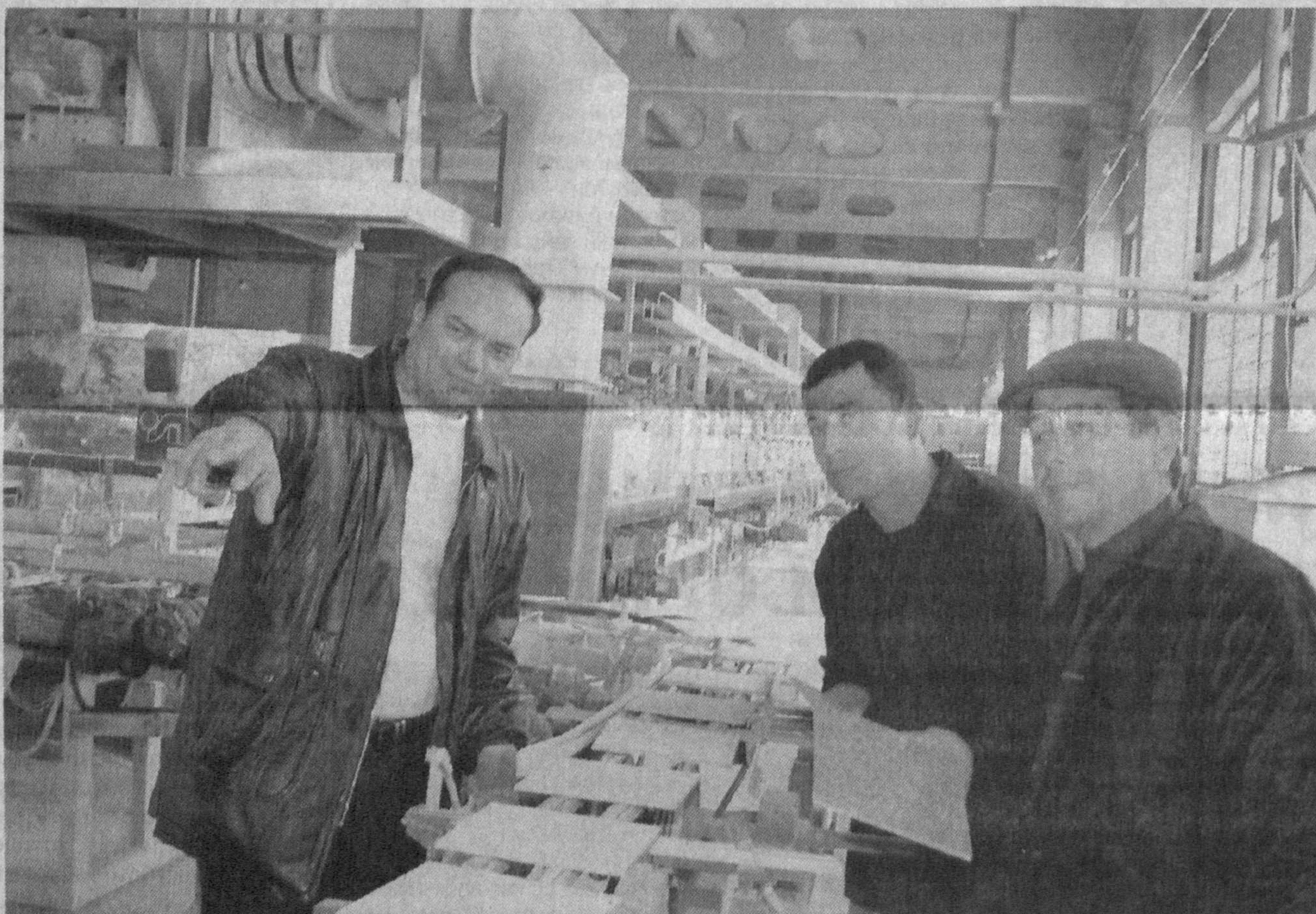
Давлатимиз раҳбарининг 2004 йил 25 майда қабул қилинган "Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони хотин-қизларнинг саломатлигини сақлаш, уларни иш билан таъминлаш, тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб этиш, ижодий-интеллектуал салоҳиятини юзага чиқаришда муҳим омили бўлмоқда.

Тадбирда мустақиллик йилларида хотин-қизлар ҳуқуқларини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ислохотлар бераётган юксак самаралар, хотин-қизлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг халқро ва миллий тизимлари, хотин-қизларнинг сиёсий жараянларда тугган ўрни каби мавзуларда маърузалар тингланди ва муҳокама этилди.

Давра суҳбатиде Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Ф. Акбарова сўзга чиқди.

Назозат УСМОНОВА, ЎЗА мухбири.

«МИНОКОР»НИНГ ХАРИДОРГИР ҚОШИНЛАРИ

Мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида изчил амалга оширилаётган ислохотлар иқтисодийнинг барча тармоқларида, жумладан, қурилиш материаллари ишлаб чиқаришда ҳам ўзининг юксак самараларини бермоқда.

Бухородаги "Минокор" масъулияти чекланган жамияти қурилишбоп материал етказиб берувчи корхоналардан бири ҳисобланади. Бу ерда сирланган қосин ишлаб чиқариш борасида катта тажриба тўпланган. Корхонага Италиянинг замонавий технология линиялари ўрнатилган.

Жамият бош муҳандиси Бўстон Мўминовнинг айтишича, корхонада ойига ўртача 6 минг квадрат метр ҳажмида маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда. Бу қурилиш материаллари

аллари нафақат Бухоро, балки Хоразм, Навоий, Қашқадарь вилоятларидаги мижозларга ҳам етказиб берилаёпти.

Сирланган қосин, асосан, маҳаллий хом ашёдан тайёрланаёпти. Кимёвий компонентларнинг

айрим турларига хориждан келтирилмоқда.

Хозир корхонада 51 киши меҳнат қилаёпти. Уларга барча шароитлар яратилган. Тадбиркорлар тез орада чинни буюмлар ишлаб чиқаришни

ҳам йўлга қўйишмоқчи.

Истам ИБРОХИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири. **СУРАТДА:** жамият ҳаётидан лаъза. **Бахтиёр АКРАМОВ** олган сурат.

ИНСОН МАНФААТЛАРИГА ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДА

Маълумки, мамлакатимиз Президентининг шу йил 1 майда имзоланган "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси қабул қилинганлигининг 60 йиллигига бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисида"ги Фармонида белгиланган вазифалар жойларда изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Мазкур ҳужжат ижроси Қорақалпоғистон Республикасида ҳам юқори даражада таъминлаб келинаётир. Жумладан, декларациянинг мазмун-моҳиятига бағишланган китоб ва журналлар кўргазмаси ёз ойларида мунтазам ўтказиб келинди. Қорақалпоқ давлат университетиде бошланган мазкур кўргазмалар барча туман ва шаҳарларда давом эттирилди. Кўргазмалар чоғида минг-минглаб ватандошларимиз ушбу китобларни сотиб олиб, ўзларининг инсон ҳуқуқлари билан боғлиқ билимларини бойитишга эришишди.

Аҳолининг ҳуқуқий билимларини бойитишда Фармонда белгиланган Тадбирлар дастури асоси-

да ўтказиб келинаётган семинар ва давра суҳбатлари ҳам аҳамияти катта бўлмоқда. Нукус шаҳрида ўтказилган

«Фармон ва ижро» декларациясининг мазмун-моҳиятини тарғибот-ташвиқот қилиш оқлатилган.

Айтиш керакки, тарғибот-ташвиқот ишларида эътибор кучайтирилди. Яқинда Қорақалпоғистон Адлия вазирлигининг ташаббуси билан Қорақалпоқ давлат университети қошидаги 2-академик лицейда "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясининг аҳамияти" мавзусида семинар ўтказилди. Иштирокчилар инсон ҳуқуқлари

ҳимоясини ақс эттирувчи кўргазмалар қуруллар ва қизилқарли маълумотлар билан таништирилди.

Бундан ташқари, семинар доирасидан ўрин олган "Энг яхши ҳуқуқ билимдони" танлови ғолиблари аниқланиб, Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлигининг совгалари билан тақдирландилар.

Шунингдек, иштирокчилар ўзбек тилида чоп этилган "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси" китобчаси тақдим этилди. Бир сўз билан айтганда, Президентимиз Фармони ижроси юзасидан Қорақалпоғистон Республикасида амалга оширилаётган ишлар аҳолининг инсон ҳуқуқлари билан боғлиқ билимларини бойитиш ҳамда инсон манфаатларини ҳимоя этишга хизмат қилаётди.

Давлатбай ХАЛМУРАТОВ, Қорақалпоғистон Республикаси адлия вазири.

Тошкент давлат иқтисодий университетида «Ўзбекистон иқтисодий: эришилган ютуқлар, муаммолар ва ривожланиш истиқболлари» мавзусида республика илмий-амалий анжумани бўлиб ўтди.

ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ ТАҲЛИЛИ

Унда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий вазирлиги, Давлат мўлки қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиш академияси, "Ўзлугуржисавадо" акциядорлик компанияси масъул ходимлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Прогнозлаштириш ва макроқосимдий тадқиқотлар институти ҳамда юртимиздаги бошқа олий ўқув юртлири профессор-ўқитувчилари, шунингдек, талаб-ёшлар иштирок этди.

Тадбир

Анжуман аввалида мустақиллик йилларида қўлга киритилган ютуқлар, иқтисодий таъминоти янада ривожлантириш ва аҳоли турмуши фаровонлигини оширишга бағишланган маърузалар тингланди. Шундан сўнг иштирокчилар секцияларга бўлинган ҳолда муҳокамага киришдилар.

Таъкидландики, давлатимиз раҳбарининг ташаббуси ва бевосита раҳбарлиги остида олиб борилаётган изчил ислохотлар тўғрисидаги маълумотлар иқтисодий таъминоти тобора оқсалиб бораёпти. Соҳа тармоқларини ривожлантиришга қаратилган алоҳида эътибор, хусусан, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ҳаракатининг қўллаб-қувватланаётгани, реал секторга хориж инвестицияси жалб этилаётгани ва модернизациялашнинг жадал олиб борилаётгани бунда бош омили бўлаётди. Зотан, ислохот ва ўзгаришларнинг бош мақсади инсон манфаатлари, аҳоли турмуш даражасини оширишга қаратилгани билан ҳам аҳамиятга эришди.

С. РАҲМОНОВ.

ВАТАНГА САДОҚАТ ИФОДАСИ

Бугун осмонимиз мусаффо, халқимиз, юртуқларимиз тинч ва осойишта замонада яшамоқдалар. Бу тинчлик ва осойишталикни таъминлашда аскарларнинг, хусусан, чегарачиларнинг хизматлари беқиёс.

Истиклол йилларида Президентимиз раҳнамолигида замонавий, қудратли, ҳеч бир давлатнинг армиясидан қолишмай диган Қуролли қўлгага эга бўлди. Энг муҳими, ўзлашди. Амр Темур, Жалолиддин Манғуберди ва яна ўнлаб саркардаларимиз каби жасорат ва фидойилик намуналарини кўрсатмоқдаларки, бу кишини беқийтир фахрлантирди...

Шу кунларда ана шундай фахр ва ифтихоримиз рами — мамлакатимиз Қуролли қўларининг барча бўлиналарида аскарларнинг ҳарбий қасам-ёд маросимлари бўлиб ўтди. Жумладан, Миллий хавфсизлик хизматидаги Қарағай Қўшинлари таркибидеги ҳарбий қисмларнинг бириде ҳам ана шундай тадбир ўтказилди.

Мазкур қисмга қарашли ўқув марказида аскарлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа меҳмонлар ҳам бўлган. Аскарларнинг сабда виқор билан юриши, бошлиқларнинг кўрсатмаларини маромда бажараётганликларини йиғилганлар эътиборини тортмасдан қолмади.

Қўзи қаҳирки аскарларини 40 кун давомида ҳисмоний ва руҳий жиҳатдан чегарачиларга таъбиқлади, — дейди ўқув маркази бошлиғи А. Исмомов. — Асосий мақсадимиз Чегара қўшинлари учун шахсий таркибни тарбиялаб беришдан иборат. Бу сафарги шогирдларимиз ҳам мамлакатимиз чегарасида дахлсизлигини сақлашда фидокорлик кўрсатиб, ишончли бўлиб оқлайди. Йигитларнинг барчаси муқаддас ҳарбий қасамда муносиб. Эрта-индин улар Ватанимиз сарҳадларини кўриқлашга киришадилар. Бу йўлда уларга куч-ғайрат тилаймиз.

Нижоят, аскарлар ва уларнинг ота-оналари ҳаяжон билан кутган дамлар — ҳарбий қасамда бошланди: «... халқимиз, Президентимиз садоқат билан хизмат қилишга қасамд қиламан...»

— Гарчи, пўхта ҳозирлик кўрган бўлсак-да, юксак маънавиятнинг зиммамга олаётганимиздан ҳаяжонланамиз, — дейди оддий аскар А. Усмонов. — Бу қасамда қилаётганимизда ҳам сезилиб турди.

Ота-оналарнинг ҳаяжони аскарларникидан кам эмасди. — Мен аскар С. Мамасолиевнинг онасим, — дейди андижонлик З. Қорабобоева. — Ўлимни ҳарбий либосда кўриб жуда фахрланиб кетдим.

Унинг бошқа ўртоқлари қаторида ҳақиқий чегарачи бўлишни истаймиз. Шунда у бизнинг, Ватанимизнинг, ҳукуматиимизнинг ишончини оқлаган бўлади. Аслида, инсон учун Ватан ишончини оқлашдан кўра улғурок бахт йўқ.

Аскарлар галма-галдан қасамд қилдилар. Шундан сўнг уларни захирадаги ҳарбийлар, офицерлар ва бошқа меҳмонлар муобарабад этишди.

— Бир пайлар ўзбеклардан чегарачилар йўқ ҳисобиде эди, — дейди 83 йшни қаршилаган захирадаги генерал-майор А. Ортиқбеков. — Мустақиллик бизга ўз чегара қўшинларимизни шакллантириш имконини берди. Шунинг учун шўқрона айтишимиз керак. Негаки, сиз, фарзандларимиз ўз юртимиз чегарасини кўриқлашдек бахта мўъassar бўлиб турибсиз. Ахир йигит киши учун бундан ортиқ шараф борми?! Сиз каби чегарачиларимиз бор экан, Ватанимиз чегараси дахлсизлиги таъминланаверади. Қолаверса, юрт чегараси муқаддасдир! Кекса бир чегарачининг бу панд-насихатларини асло эсдан чикарман!..

Тантанали маросим маданий тадбирлар билан давом эттирилди.

Ш. ХОЛТЎРАЕВ.

МАҚСАД — ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

Эллиқалфа туманида "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банкининг Президентимиз томонидан жорий йил 10 ноябрда имзоланган "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банкининг тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолиятини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони юзасидан амалга оширилаётган ишлар ҳамда кўрсатилган замонавий банк хизматлари мавзусида кўргазмалар семинар ташкил этилди.

Этироф этиш керакки, "Микрокредитбанк"нинг биринчи Қорақалпоғистон Республикаси филиали томонидан мингдан ортиқ тадбиркорлик субъектига 3,5 миллиард сўм миқдорда имтиёзли микрокредит ва 1,5 миллиард сўмга

қўшимча қўшимча хизматлари кўрсатилди. Натижада 2008 йилнинг ўтган ойлари давомида ажратилган кредитлар ҳисобида 2750 тадан ортиқ янги иш ўринлари яратилди.

Анжуманда Қорақалпоғистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, "Қамолот" ЕИҲ ва ўзгаришларнинг бош мақсади инсон манфаатлари, аҳоли турмуш даражасини оширишга қаратилгани билан ҳам аҳамиятга эришди.

С. РАҲМОНОВ.

Тошкентда ўрмон сектори муаммоларини ёритишда оммавий ахборот воситаларининг фаол иштирокини таъминлашга бағишланган тадбир бўлиб ўтди. У БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги масалалари бўйича ташкилоти (FAO) кўмаги билан "FACILITY" дастури доирасида Ўрмон ҳўжалиги бош бошқармаси ҳамда "ABU matbuot-consult" компанияси томонидан ташкил этилди.

ЯШИЛ ХУДУД — БОЙЛИГИМИЗ

Таъкидландики, инсон ҳаётида ўрмонлар муҳим аҳамият касб этади. Чунки табиатнинг бу баёбоқ неъмат атроф-муҳит мусаффолигини таъминлаш билан бирга иқтисодий тиричиликнинг асосий манбаларидан саналади. Шу боғлиқ ҳам ўрмонларни асраб-авайлаш, уларни келгуси авлодларга етказиш масаласи бениҳом муҳимдир.

Истиклол йилларида мамлакатимизда Президентимиз бошчилигида ўрмончилик соҳасига қаратилган эътибор тўғрисида маълумотлар қараганда, агар 1991 йили Давлат ўрмон фонди 5 миллион 467 минг гектарни, шу жумладан, ўрмон билан қопланган майдон 1 миллион 819 минг гектарни ташкил этган бўлса, ҳозирги вақтда ўрмон фонди 8 миллион 775 минг гектардан ошироққа, ўрмон билан қопланган ҳудуд эса 2,3 миллион гектарга етди.

Ўрмончиликда юзага келадиган турли муаммоларни бартараф этишда халқро ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш, уларнинг тажрибасини ўрганиш масаласига ҳам алоҳида аҳамият

қаратилмоқда. Жумладан, БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги масалалари бўйича ташкилоти (FAO) ривожланаётган давлатларга қишлоқ ҳўжалиги, ўрмончилик ва балиқчиликни ривожлантиришда кўмак бериб келмоқда. Аҳолини бу борада амалга оширилаётган ишлар, ўрмончилик соҳасидаги янгиликлар, қабул қилинаётган ҳуқуқий ҳужжатларнинг мазмун-моҳияти ва аҳамияти, шунингдек, мавжуд муаммолар ҳамда уларни бартараф этиш йўллари билан кенгрок таништиришда оммавий ахборот воситалари муҳим ўрин тутди. "FACILITY" дастури доирасида ўтказилган тадбирлар айнан шу масалага қаратилган бўлиб, у журналистлар билан ўрмончилик соҳаси мутахассисларининг ўзаро ҳамкорлигини ривожлантириш кўзда тутиди.

Тадбирда иштирокчиларнинг фикр-мулоҳазаларини тингладик, муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Экология

Шавкат ОРТИҚОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Алишер Навоий номидаги Тил ва адабиёт институти ўзбек тили, фольклори ва адабиёти масалаларини ўрганиб, мувофиқлаштириб келаётган мамлакатимиздаги ягона илмий-тадқиқот муассасасидир.
Чунинчи, институт жамоаси томонидан тайёрланиб "Ўзбекистон Миллий энциклопедияси" давлат илмий нашриётида чоп этилган беш жилдлик "Ўзбек тилининг изоҳли лугати" мамлакатимиз илмий-ижодий жамоатчилиги томонидан юксак баҳоланди. Институт директори, профессор Тўра МИРЗАЕВ билан муҳбиримизнинг суҳбати ана шу мавзуга бағишланди.

«ЗАКОВАТ КЎРКИ СЎЗДҮР...»

— Институтимиз 1934 йил январдан мустақил илмий-тадқиқот муассасаси сифатида иш бошлаган, — дея сўз очди биз билан суҳбатда Тўра Мирзаев. — Утган асримизнинг Фитрат, Элбек, Отажон Хошим, Ходи Закири каби етуқ олимлари бу масканнинг дастлабки таъсисчиларидан бўлган эдилар. Умуман, филологик илм даргоҳининг ташкил топиши ва тарихи ҳақида сўзлаганда, Ўзбекистонда қадимдан ривожланиб келган илм-фаннинг улкан ютуқларини ёддан чиқармаслик лозим. Бинобарин, Президентимиз Исроҳ Каримов «Юксак маънавият — енгилмас куч» китобларида бу ҳақда шундай ёздилар: «Бизнинг қадимий ва гўзал диёримиз нафақат Шарқ, балки жаҳон цивилизацияси бешиқларидан бири бўлганлигини халқаро жамоатчилик тан олмақда ва эътироф этмоқда. Бу табаркур замандан не-не буюқ зотлар, олим уламолар, сиёсатчи ва саркардалар етишиб чиққани, умумбашарий цивилизация ва маданиятнинг узвий қисмига айлиниб кетган дунёвий ва диний илмларнинг, айниқса, ислом дини билан боғлиқ билимларнинг тарихан энг юқори босқичга кўтарилишида она юртимизда туғилиб, камолга етган улғ айтимларнинг хизматлари бекиёб экани бизга улкан гурур ва ифтихор бағишлайди».

да, институтимиз мумтоз адабиётимизнинг Алишер Навоий, Лутфий, Бобур, Машраб, Комил Хоразмий, Паҳлавон Маҳмуд, Муқимий, Зақий, Амирий, Отаҳий, Фироз ва бошқа кўлаб беназир истеъдод соҳиблари асарларини ўрганиб, улар меросининг академик наشرларини тайёрлади, ҳаёти ва ижоди бўйича фундаментал тадқиқотларни амалга оширди. Таъкидлаш жоизки, институт ташкил этилган йили чиққан «Адабиёт соҳасида илмий текширишлар» деб номланган жамоавий тўпламдан тортиб, бугунгача нашр қилинган юзлаб китоблар, монографиялар, рисоалар, тўпламлар, академик наشرлар адабиётшунослик ва тилшунослик бўйича каттагина илмий мерос яратилганлигидан далолат бериб турибди. Бу ўринда тақдор айтмаган, адабиёт тарихида деярли барча йирғи ёзувчи ва шоирлар ҳақидаги монографик тадқиқотларни, «Ўзбек тилининг академик грамматикаси», «Ўзбекча-русча» ва «Русча-Ўзбекча» лугатлар, «Ўзбек тилининг изоҳли лугати», «Алишер Навоий асарлари лугати», «Адабиёт назарияси», «Ўзбек халқ ижоди» туркумидаги 37 та китоб ва бошқа кўлаб фундаментал наشرларни алҳодга тилга олиб ўтиш зарур, деб ҳисоблайман.

Ҳарфлар билан битиладиган янги саҳифалар очди. Бу эса шубҳасиз, институт фаолиятида ҳам ўз ифодасини топанлиги табиий. Шу ҳақда тўхталсангиз...
 — Албатта, мамлакатимиз мустақилликка эришган, миллий тилимиз, адабиётимиз тарихида чинакамига янги босқич бошланди. Юртимизда ҳақиқий ижод эркинлиги, тафаккур ҳурлиги, қарашлар хилма-хиллиги

▼ Маънавият
 муҳти яратилди. Мустақиллик даври ўзбек адабиётининг қадимий адабий аъёнларини сақлаш ва ривожлантириш билан бир қаторда, баъдий тафаккурни янада юқори поғонага кўтарди. Турли-туман ижодий тажрибалар, изланишлар, адабий йўналишларга кенг имконият берилганлиги адабиётнинг ранг-барангаштириди. Шундай жараёнлар тилининг қўлланиш амалиётида ҳам содир бўлди. Бугина эмас. Шўро даврида яшаб, ижод қилган, бинабарин ўша даврнинг мафқуравий таъсиридан ҳоли бўлмаган ёзувчиларнинг адабий меросини қайта ўрганиши, уларнинг ўша давр адабиёти тарихида тугган ўринларини қайта баҳолаш, шунингдек, илгари ўрганиш ман этилган ижодкорларнинг баъдий меросини тадқиқ этиш имконияти туғилди. Натияжада ушбу йўналишлар

да кенг қўламли тадқиқотлар яратилди. Нисбатан йирғи наشرлар амалга оширилди. Алалхусус, Алишер Навоийнинг йиғирма жилдлик тўла асарлари тўплами, «Алпомиш», «Гўрўли» достонлари ва «Ўзбек халқ мақоллари»нинг академик наشرлари, беш жилдлик «Ўзбек тилининг изоҳли лугати» шулар жумласидандир.

— Энди беш жилдлик «Ўзбек

мологик маълумот бериш кабилар ҳам ушбу лугатнинг ўзига хос хусусиятларидан фойдаланишди». Қўшимча қилиб айтиш лозимки, айрим сўз шакллари аввалги лугатда ўша давр мафқураси йўсиғида изоҳланиб, уларга этимологик маълумот берилмаган, фақат русча эканлиги қайд қилинган эди, холос. Янги лугат эса эскисидан ҳам ҳаҳм, ҳам тузилиш принциплари жиҳатидан тубдан фарқ қилади. Алҳол, буюқ тилшунос Юсуф хос Ҳожиб таъбири билан айтганда: «Заковат кўрки сўздур, бу тилининг кўрки сўздур.» Шу маънода беш жилдлик «Ўзбек тилининг изоҳли лугати» она тилимизнинг кўрки, малюҳати, гўзаллиги-ю, кўч-қудратининг аққол исботи, шубҳасиз тасдиғи, ҳақиқий шаҳодати десам, тўғри бўлади.

— Институтнинг истиқбол режалари қандай?
 — Сир эмаски, бугун ўзбек тили, фольклори ва адабиётининг кўп асрлик тарихини яратиш, уларнинг тарихий маънавий эҳтиёжига мос равишда янада ривожланиб боришига кўмаклашиш, тил, тафаккур, адабиётнинг ички ривожланиши ва бойиб бориш қонуниятларини ўрганиш, бунда адабий алоқалар, адабий таъсир, таржима, тиллараро муносабатларнинг ўрни ва аҳамиятини тадқиқ этиш, комил инсонни тарбиялаш, камол топиришда адабиёт, санъат ва нутқий маданиятнинг ролини белгилаб бориш тилшунослик ҳамда адабиётшунослик олдида турган долзарб, узлуксиз тадқиқот олиб боришни талаб қиладиган концептуал вазифалар саналади. Ана шу мақсаддан келиб чиқиб, яқин йилларда кўп жилдлик «Ўзбек фольклори ва адабиёти тарихи»нинг наشريга киришиш, икки ёки уч жилдлик «Адабиёт назарияси»ни яратиш, кўп жилдлик «Ўзбек тили изоҳли лугати»нинг янги ўзбек алифбосида тўлдирилган наشرини тайёрлашни режалаштирганмиз.

Суҳбатдош:
 Абдували ҚУТВЕДИНОВ,
 «Халқ сўзи» муҳбири.

МАДАНИЯТ

хабарлари

Пойтахтимизда ёш иқтидор соҳибларининг «Камалак жилolari» деб номланган суратлар танлови бўлиб ўтди. Кўрик «Sen yolgiz emassan» Республика жамоатчилик болалар жағфармаси ташаббуси билан ташкил этилди.

Камалак жилolari

Маълумки, ушбу жағфарма ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг иқтидорини юзага чиқаришга яқиндан кўмак бериб келмоқда. Бинобарин, «Sen yolgiz emassan» жағфармаси ҳомийлигида мамлакатимиз бўйлаб турли фестивал ва танловлар ўтказилапти, истеъдодли ёшлар муносиб рағбатлантириляпти.

Пойтахтимизда жойлашган Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари иштирокида ўтказилган бу галги танловда 21-Меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари Руслан Исроилов ва Темур Берштейн ҳамда 23-Меҳрибонлик уйи тарбияланувчиси Артур Шахлолов галиб деб топилдилар. Одатдагидек, иқтидорли болалар муносиб тақдирланиши.

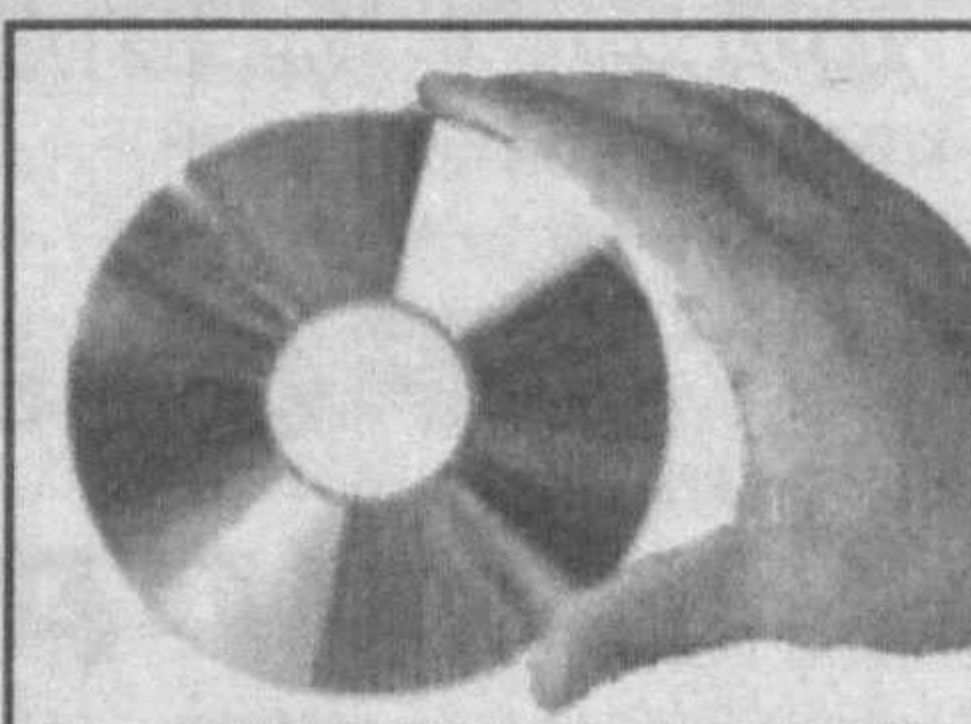
Омонулла ФАЙЗИЕВ.

Қорақалпоқ санъати — хорижликлар нигоҳида

Франциянинг юртимиздаги элчихонаси «Буда Рекордс» компанияси билан ҳамкорликда «Қорақалпоқистон: аждодлар нидоси» номли CD дискни сотувга чиқарди.

Мазкур лойиҳа Франциялик музикашунос Фредерик Леотарнинг ўтган йили қорақалпоқ бахшилари ҳамда этно музикачилар иштирокида юртимизда бўлиб ўтган ижодий учрашувда олган таассуротлари махсули ўлароқ юзага келган.

Қорақалпоқ миллий қуйлари ҳақида хорижлик санъат илосмандларига тўлиқроқ тушуна бериш мақсадида ушбу диск DVD тасвирлари билан ҳам бойитилган. Хусусан, хорижлик санъат шинавандалари дўмбира, қўбиз сингари

музика асбобларининг товушини тинглаш билан бирга ушбу созлар қандай кўринишга эга эканлиги борасида ҳам тасаввурга эга бўладилар.

Муборак ОХУНОВА.

Истеъдодлар туҳфаси

Маргилон шаҳридаги хорижий тилларга ихтисослашган 6-мактаб-интернат ўқувчилари «Буюк Ипак йўли» номли немис тилидаги спектаклни намойиш этдилар. Мазкур лойиҳа немис маданияти ҳафталиги доирасида амалга оширилди.

— Мактабимизда болаларнинг хорижий тилларни ўрганишлари учун барча шароитлар муҳайё қилинган, — дейди мактаб ўқитувчиси Лидия Осина. — Ўқувчиларимизнинг бошқа тилда раван сўзлашлари, сазна асарини ҳеч бир қийинчиликсиз ижро этганликларидан бениҳоя хурсандман. Бундай эҳқи ўткир ёшларимизнинг ноб ёш иқтидорини янада юксалтириш учун бор имкониятимизни ишга соламиз.

Спектакль намойишидан сўнг болаларга маҳаллий ҳомийлар ҳамда Германиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси тақдим этган эсдалик совғалари топширилди.

Муҳаммадjon МАҲМУДОВ.

Гран-при соҳиблари

Навоий шаҳридаги «Фарҳод» маданият саройининг Людмила Назаренко раҳбарлик қилаётган академик хор қатнашчилари Ялта шаҳрида ўтказилган Ф. Шалляпин номидаги VIII Халқаро фестивалда муваффақиятли қатнашдилар.

Кувончилири шундаки, истеъдодли санъаткорлар ушбу фестивалда Россия, Украина, Грузия мамлакатларидан қатнашган қарийб элликта жамоа ўртасида галиб деб топилдилар ва Гран-при билан тақдирландилар.

Ҳамдам ЭШОНҚУЛОВ,
 «Халқ сўзи» муҳбири.

Санъат бўстонида йўл

Андижонда ўзбек халқ чолғу асбоблари икромчиларининг республика танлови бўлиб ўтди.

Уч йўналиш — гўжжак, дўтор ва чанг созини чалиш бўйича беллашган истеъдодлар ихра Кўргонтепа туманидан келган ёш созанда Азизбек Ваҳобов, булунурлик Шаҳодат Отаҳужаева ҳамда Термиз шаҳри вақили Қизлархон Жумаева галибликни қўлга киритиб, эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
 «Халқ сўзи» муҳбири.

ҚУЛАЙ ВА ЗАМОНАВИЙ

Наманган шаҳрининг Саъдий Шерозий кўчасида бир-бирдан кўркам тўрт қаватли бинолар қад ростлади. Улар келажакимиз эгалари — ёшларга мўлжалланган бўлиб, ҳар бирида 32 тадан хонадон жойлашган. Дастлаб кўчиб кирган оилалар ҳар жиҳатдан қулай, юксак дид билан пардозланиб, замонавий ускуналар билан жиҳозланган хонадонларга юқори баҳо беришяпти.

«Ёшлар шаҳарчаси» дея ном олган ушбу ҳудудда «Орол» кўп тармоқли хусусий фирмаси ҳам ўз маблаглари ҳисобидан 12 хонадонли тураржой биноси қурилишини ниҳоятга етказди. Шаҳар ҳокимлиги кўп қаватли тураржой мажмуалари барпо этиш юзасидан ишлаб чиққан дастурда вилоят марказининг деярли барча ҳудудларида замонавий уйлар сонини кўпайтириш белгиланган. Жумладан, Ёшлар йилида бешта шундай бино қурилиб, 184 кишининг тураржой шароитини яхшилаб олиши учун имконият яратилди.

2008 йил — Ёшлар йили

Эътиборли жиҳати шундаки, дастур ихросини таъминлаш борасида давлат маблагги ёки тижорат банклари томонидан ажратилётган кредитлар билан чегараланиб қолмай, тадбиркорлик тузилмаларининг амалий кўмагидан ҳам кенг фойдаланиляптир. Масалан, «Мадад коммунал курувчи» шўба корхонаси «Дўстлик» шох кўчасида фойдаланилмай ётган тўрт қаватли ётоқхонани қайта реконструкция қилиб, тураржой биносига айлантириш ташаббуси билан чиқди. Сўнгги пардозлаш ишлари бажарилаётган бу иншоот битказилиши билан 68 та ёш оила ўз уйига эга бўлади. Маҳаллий ҳокимлик мазкур уйдаги 16 та хонадонни ички ишлар бошқармасига бе-

пул ажратишга қарор қилди. Шаҳар кўрғига кўрк қўшиш баробарида кўлаб оилаларнинг тураржойга бўлган эҳтиёжини қондириш юзасидан бошланган хайрли ишга бош қўшган хусусий инвесторлар орасида «Муслим қурилиш-таъмир» МЧЖ сингари тажрибали бинокорлик корхоналари бор, — дейди шаҳар коммунал департаменти директори И. Убайдуллаев. — Мазкур жамият Чорсу даҳасида 3 та етти қаватли бинодан иборат бутун бир мажмуани тиклашни зиммасига олиб, қурилишни тезкор суръатда давом эттиряпти.

Улар битказилиши билан 96 оила шинам хонадонларга кўчиб киради. «Таъминотинвест» хусусий фирмаси эса 5-кичик туманда коттеж типидаги 30 та уй-жой барпо этмоқда. Шаҳар ҳокимлиги ишлаб чиққан дастурга мувофиқ икки йил давомида умумий майдони 12,9 минг квадрат метрга тенг кўп қаватли уйлар қад ростлайди. Бу 800 га яқин оила учун қулай ва замонавий хонадонлар бунёд этилади, дегандир. Буларнинг барчаси мамлакатимизда ёшларга кўрсатилаётган юксак эътибор натижасидир, албатта.

Қудратилла НАЖМИДИНОВ,
 «Халқ сўзи» муҳбири.

Футболчилар маҳалласи

Кумкўргонда Дўстликни футболчилар маҳалласи деб аташади. Маҳаллада 9 бшдан 16 бшгача бўлган болалар ва ўсмирларни бирлаштирган футбол жамоалари бўлиб, улар республика миқёсидаги бир қатор нуфузли мусобақаларда муваффақиятли қатнашганлар.

Айни пайтда «Дўстлик» жамоасининг ўндан зиёд футболчиси республикамизнинг турли жамоаларида тўп сураёттир. Маҳаллада йулдош полвон Мустафокўлов раҳбарлигида ёш полвонлар тўғараги ҳам ташкил этилган. Ўсмирлар бу ерда спортнинг 6 тури бўйича машғулотларда иштирок этмоқдалар.

Олимжон УСАНОВ,
 «Халқ сўзи» муҳбири.

Ў корпоратив мижозлар учун **З** имизнинг компаниямиз **М** тариф режаси

Абонент тўлови - \$ 2 / ойига
 Корпоратив гуруҳ ичида барча кўнғироқлар - \$ 0
 Барча кўнғироқлар - \$ 0,02 / дақ.
 Тармоқ ичида:
 чиқиш кўнғироқлар - \$ 0,01 / дақ.
 кириш кўнғироқлар - \$ 0

(8598) 305-1111 Perfectum Mobile www.cdma.uz

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1056. 25557 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
 Депохона 233-52-55;
 Котибият 233-10-28; Эълонлар 236-09-25.

Газета таҳририят компьютер марказида териял ҳама операторлар Жамшед Тоғев ва Муҳаммадали Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

■ Тижорат материали

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.30

• МАНЗИЛИМИЗ: 100000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов. Навбатчи муҳаррир — У. Файзиёва. Навбатчи — М. Охунова. Мусаҳҳиҳ — Х. Тошҳужаев.

Топширилди — 21.50